

DANKWOORD

Het tot stand komen van een proefschrift gaat niet vanzelf. Er zijn heel veel mensen die me de afgelopen jaren hierbij enorm hebben geholpen. Bij deze wil ik alvast iedereen hartelijk bedanken die aan dit proefschrift hebben meegewerkt. Een aantal van hen wil ik graag specifiek benoemen.

Als eerste wil ik langs deze weg *Jack van Loon* bedanken. Jack, je geweldig nuchtere en relativerende kijk op wetenschappelijk onderzoek in het kader van de ruimtevaart heeft me altijd aangenaam verrast. Mijn stage bij het NASA Johnson Space Center in Houston Texas was zonder jouw tussenkomst niet mogelijk geweest. Jij bent ook degene geweest die me op de promotieplaats in Nijmegen attendeerde. Beste Jack, ik ben je heel veel dank verschuldigd voor al je inzet de afgelopen jaren.

Vervolgens wil ik mijn promotoren *Dick Stegeman*, *Arnold de Haan* en mijn copromotor *Karin Gerrits* ontzettend bedanken voor de plezierige samenwerking door de afgelopen jaren heen.

Beste Dick, dat jij mijn directe begeleider bent geweest, heb je geweten ook. Er zijn maar weinig weken geweest gedurende mijn promotieperiode waarin wij niet samen intensief over de voortgang van mijn onderzoek hebben gediscussieerd. Je heldere en creatieve manier van probleemanalyse en gelukkig ook je probleemoplossende vermogen staan me dicht bij. Tijdens onze discussie-sessies was er ook wel ruimte voor de wat luchtigere zaken des levens. We hebben dan ook samen veel gelachen. Dick, je positieve houding en je oprechte belangstelling voor mij en mijn gezin zijn niet onopgemerkt gebleven en worden enorm gewaardeerd.

Beste Arnold, ik ken jou al wat langer. Eerst als docent en begeleider van mijn literatuuronderzoek, nu als een ware rots in de branding tijdens mijn promotietraject. Ik heb veel bewondering voor jouw enorme hoeveelheid kennis en de manier waarop jij, zo op het oog, moeiteloos zeer bepalende keuzes hebt gemaakt tijdens mijn promotieonderzoek. Dit heeft mij niet alleen heel veel tijd en energie bespaard, maar heeft mij ook de nodige innerlijke rust gegeven.

Beste Karin, waar moet ik beginnen? Jouw positieve houding en je besluitkracht hebben mij ontzettend geholpen bij de afronding van mijn manuscripten en tevens dit proefschrift. Ik heb daar heel veel van geleerd. Ik wil je ook graag bedanken voor de enorme verrijking van mijn vocabulaire. Ik kan nu op heel veel verschillende manieren heel kort omschrijven dat een stuk tekst misschien wel eens ietwat aan de te lange kant zou kunnen zijn, mogelijk. ‘Wollig’ vind ik daarbij je mooiste voorbeeld. Als papa van twee dochters vond ik het ook geweldig om het met jou over mijn meiden te hebben, maar ik vond het evengoed ontzettend leuk om te luisteren naar de verhalen over jouw kindjes.

De experimenten die zijn uitgevoerd hebben allen plaatsgevonden in Berlijn. *Teatske*, heel veel dank voor al je inzet tijdens onze talloze pilot experimenten. Het doet me deugd dat je nu zelf als AIO aan je wetenschappelijke carrière werkt. Succes.

I would like to thank all the colleagues in Berlin for the enormous hospitality that I received. *Tina Bongrazio*, as a true mother Theresa figure you helped me finding a place to stay in Berlin at the times of the experiments. *Dieter Felsenberg*, your enormous characteristic effort to make the Berlin Bed Rest study to a success was highly motivating. I have learned a lot from my co-authors and fellow investigators *Wolfgang Kuebler* and *Joern Rittweger*. Thank you for all your input and motivation. I would further like to thank the colleagues in Berlin for the pleasant cooperation. *Micel, Daniel, Björn, Ingo, Ulf, McKey*, en *Herr Palow*, es geht euch gut. Of course no single experiment would have been possible, if it weren't for the Berlin Bed Rest volunteers, the terrestrial astronauts, including one Turkonaut and one Polonaut. Their effort and their perseverance to perform to the best of their abilities are greatly appreciated.

Iedereen op de afdeling Klinische Neurofysiologie wil ik bedanken voor de prettige en relaxte sfeer waarin ik al die jaren heb kunnen werken. *Gijs*, we hebben samen in de loop der jaren heel wat kritische uitlatingen gedaan over allerhande zaken, van wetenschap, de verbouwing van ons ziekenhuis én afdeling, tot aan politieke vraagstukken. We hebben ook vele uren gepraat over jouw onderzoek en de complexiteit die daarmee gepaard gaat in zowel technisch als analytisch opzicht. Het gaf me altijd een goed gevoel omdat het bij mij dus allemaal wel mee viel. *Hans, HansT* en *Mark*, zonder jullie engelengeduld en jullie bereidheid mij te helpen met de analyse van de enorme berg data, was dit proefschrift nooit tot stand gekomen. Telkens wanneer ik een ogenschijnlijk enorm probleem aandroeg was het antwoord steevast: “Edwin, dat vergt slechts twee regels tekst in MATLAB”. Deze relativerende woorden hebben mij enorm gesteund, niet in de minste plaats omdat jullie vervolgens deze twee regels ook nog daadwerkelijk aanleverden. Mijn oprechte dank. Beste HansT, jou wil ik daarnaast ook bedanken als kamergenootje. Jouw humor zal me bijblijven, evenals jouw eeuwige relaas over de fysieke conditie van onze kamer. Geweldig! Brengt me bij die andere kamergenoot met humor, *Leo*. Beste Leo, wanneer je ooit zou overwegen om een andere baan te kiezen dan in de technische, pardon, instrumentele dienstverlening, zou ik je het volgende willen aanraden: wordt stand-up komediant. Echt, jij ben de enige die ik ken die op onafgebroken wijze op deze manier kan communiceren! Een dag zonder jouw humor werd als een gemis ervaren. Verder wil ik *Bert* bedanken voor zijn vaak onorthodoxe benaderingen ten opzichte van mijn data.

Jason, I would also like to say some words of gratitude to you. It was an extremely rewarding experience to work at NASA and live in the United States of America. To a great extent, I owe it to you that this dream has been successfully fulfilled. I am very happy for you that you have started a family of your own. Hopefully our families will be able to meet on more regular basis the coming years.

Martijn en *Erik*, ik ben blij dat jullie, naast het aandeel dat jullie hebben gehad als getuigen bij mijn trouwen, ook als paranimfen bij deze belangrijke gebeurtenis in mijn leven betrokken zijn.

Mijn familie en schoonfamilie, en in het bijzonder mijn ouders, wil ik bedanken voor de steun over de afgelopen jaren. *Pa en ma*, zonder jullie blijvende interesse, enthousiasme, motivatie en steun was het tot stand komen van mijn proefschrift onmogelijk geweest.

Lieve *Moniek*, ik kan me niet eens goed voorstellen hoe moeilijk de afgelopen jaren voor jou moeten zijn geweest. Naast het feit dat je met een workaholic bent getrouwd en daardoor niet van je zo geliefde Griekse zoon hebt kunnen genieten, heb je twee moeilijke zwangerschappen moeten doorstaan. Jouw onvoorwaardelijke steun en liefde en de beide prachtige dochters die je mij hebt geschonken, maken mij tot wie ik nu ben.

Lieve *Lisa*, kleine krummuleut. Wat geniet ik toch elke dag weer van je. Je bent zo'n ontzettende wijsneus. Het spijt me dat jij het afgelopen jaar heel veel papa-dagen hebt moeten missen. Met het afronden van dit boekje kan papa dan ook eindelijk zeggen: "Papa is klaar met werken, papa hoeft niet meer naar zolder". Nu is het tijd om samen heel veel leuke dingen te gaan doen.

Lieve *Esmée*, wat maak je papa altijd ontzettend blij en gelukkig met je gulle lach. Zelfs in het holst van de nacht straalt je gezichtje wanneer ik je een speentje en een aai over je bolletje kom geven. Ik ben heel dankbaar en gelukkig dat jij ons gezinnetje compleet hebt gemaakt.